

ร้อยเอ็ด

ทิวทัศน์อีกมุมหนึ่งของวนอุทยานผาน้ำย้อย

ร้อยเอ็ดเพชรอีสาน พลาญชัยบึงงาม เรื่องนามพระสูงใหญ่ ผ้าไหมชั้นดี สตรีโสภา ทุ่งกุลาสดใส

๑	
๒	๓

ภาพปก

๑. กู่กาสิงห์ สถาปัตยกรรมขอมโบราณ ศิลปบาปวน อายุราว พ.ศ. ๑๕๖๐-๑๖๓๐
๒. บึงพลาญชัย สถานที่พักผ่อนหย่อนใจของชาวร้อยเอ็ด
๓. แคนดนตรีพื้นบ้านอีสาน หนึ่งในความภูมิใจของชาวร้อยเอ็ด

ร้อยเอ็ดเป็นจังหวัดที่ตั้งอยู่กึ่งกลางของภาคอีสานมานานกว่า ๒๐๐ ปี อดีตเคยเป็นเมืองใหญ่ที่รุ่งเรืองมาก ชื่อว่า สาเกตนครมีประตูเข้าเมือง ๑๑ ประตู เมืองขึ้น ๑๑ เมือง แต่ปัจจุบันได้มีการพัฒนาในด้านต่าง ๆ มากมาย เมืองร้อยเอ็ด ได้เปลี่ยนแปลงไปจนแทบจะหารั้วรอยแห่งอดีตไม่พบ

ประวัติศาสตร์ของเมืองร้อยเอ็ด เริ่มปรากฏขึ้นในราวสมัยกรุงศรีอยุธยาตอนปลาย โดยมีเจ้าลาวจากนครจำปาศักดิ์ได้เดินทางมาตั้งบ้านเรือนในบริเวณที่เป็นอำเภอสว่างภูมิในปัจจุบัน ต่อมาได้มาพึ่งพระบรมโพธิสมภารสมเด็จพระบรมราชาที่ ๓ แห่งกรุงศรีอยุธยาในสมัยสมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรีได้ย้ายเมืองใหม่ มาตั้งที่บริเวณเมืองร้อยเอ็ดปัจจุบัน ส่วนเมืองสุวรรณภูมิเดิมก็ยังคงมีอยู่ในสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๓ เจ้าอนุวงศ์เวียงจันทร์คิดกบฏต่อกรุงเทพฯ ได้ยกทัพเข้ามาตีหัวเมืองรายทางจนถึงนครราชสีมา แต่ก็ถูกทัพไทย ตีแตกพ่ายไปในที่สุด

นอกจากหลักฐานทางประวัติศาสตร์แล้ว ยังพบหลักฐานทางโบราณคดีแสดงการอยู่อาศัยของคนมาตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์เช่นกัน และรวมทั้งเคยเป็นดินแดนที่อยู่ในเขตอิทธิพลของอาณาจักรขอมโบราณ เพราะพบโบราณสถานแบบขอมหลายแห่ง เช่น กู่พระโกนา อำเภอสว่างภูมิ กู่กาสิงห์ อำเภอกเกษตรวิสัย ปรางค์กู่ อำเภอธวัชบุรี เป็นต้น

ร้อยเอ็ดแบ่งการปกครองออกเป็น ๑๗ อำเภอ กับ ๒ กิ่งอำเภอ คืออำเภอเมืองร้อยเอ็ด อำเภอกเกษตรวิสัย อำเภอปทุมรัตน์ อำเภอโพนทอง อำเภอจตุรพักตรพิมาน อำเภอธวัชบุรี อำเภอพนมไพร อำเภอเสลภูมิ อำเภอสว่างภูมิ อำเภออาจสามารถ อำเภอหนองพอก อำเภอเมืองสรวง อำเภอโพนทราย อำเภอโพนทราย อำเภอเมยวดี อำเภอศรีสมเด็จ อำเภอจังหาร กิ่งอำเภอเชียงขวัญ และกิ่งอำเภอหนองฮี

มีพื้นที่ในเขตการร้องให้ รวม ๔ อำเภอ คือ อำเภอสว่างภูมิ
อำเภอเกษตรวิสัย อำเภอปทุมรัตน์ อำเภอโพธิ์ชัย ร้อยเอ็ดมีเนื้อที่
๘,๒๔๔.๕๐ ตารางกิโลเมตร

ทิศเหนือ	จดจังหวัดกาฬสินธุ์ และมุกดาหาร
ทิศตะวันออก	จดจังหวัดยโสธร
ทิศใต้	จดจังหวัดสุรินทร์ และจังหวัดศรีสะเกษ
ทิศตะวันตก	จดจังหวัดมหาสารคาม

การเดินทาง

ตัวเมืองร้อยเอ็ดอยู่ห่างจากกรุงเทพฯ ไปตามทางรถยนต์ ๕๑๒ กิโลเมตร ทางที่สะดวกและสั้นที่สุดคือ ใช้เส้นทางกรุงเทพฯ ผ่านสระบุรี-นครราชสีมา-บ้านไผ่-มหาสารคาม ถึงร้อยเอ็ดใช้เวลาเดินทางประมาณ ๖ ชั่วโมง ส่วนการเดินทางโดยรถไฟและเครื่องบินต้องไปลงที่ขอนแก่นแล้วต่อรถยนต์เข้าร้อยเอ็ด

จากสถานีขนส่งสายตะวันออกเฉียงเหนือ ตลาดหมอชิต มีรถโดยสารทั้งธรรมดา และปรับอากาศ ไปจังหวัดร้อยเอ็ดวันละหลายเที่ยว รถธรรมดา ติดต่อบริษัทขนส่ง จำกัด โทร. ๒๓๑๐๑๐๑-๕ รถปรับอากาศ ติดต่อบริษัทร้อยเอ็ดทัวร์ โทร. ๒๓๑๑๔๔๔ หรือสถานีเดินรถปรับอากาศ โทร. ๒๓๑๔๔๔๔-๗ จากจังหวัดร้อยเอ็ดรถออกจากสถานีขนส่งจังหวัดร้อยเอ็ด ถนนเทวาทิบาล โทร. (๐๔๓) ๕๑๑๓๓๔ , ๕๑๒๕๔๖

ระยะทางจากจังหวัดไปอำเภอต่าง ๆ

อำเภอเมือง-อำเภอธวัชบุรี	๑๒ กิโลเมตร
อำเภอเมือง-อำเภอโพนทอง	๔๖ กิโลเมตร
อำเภอเมือง-อำเภอหนองพอก	๗๓ กิโลเมตร
อำเภอเมือง-อำเภอเสลภูมิ	๓๕ กิโลเมตร
อำเภอเมือง-อำเภอโพธิ์ชัย	๕๘ กิโลเมตร
อำเภอเมือง-อำเภอสว่างภูมิ	๕๐ กิโลเมตร
อำเภอเมือง-อำเภอเมืองสรวง	๒๖ กิโลเมตร
อำเภอเมือง-อำเภออาจสามารถ	๓๕ กิโลเมตร
อำเภอเมือง-อำเภอพนมไพร	๖๕ กิโลเมตร
อำเภอเมือง-อำเภอเกษตรวิสัย	๒๖ กิโลเมตร
อำเภอเมือง-อำเภอปทุมรัตน์	๘๕ กิโลเมตร
อำเภอเมือง-อำเภอเกษตรวิสัย	๔๗ กิโลเมตร
อำเภอเมือง-อำเภอโพธิ์ชัย	๗๖ กิโลเมตร
อำเภอเมือง-อำเภอเมยวดี	๗๖ กิโลเมตร
อำเภอเมือง-อำเภอศรีสมเด็จ	๒๕ กิโลเมตร
อำเภอเมือง-อำเภอจังหาร	๑๐ กิโลเมตร

อำเภอเมือง-กิ่งอำเภอเชียงขวัญ	๑๖ กิโลเมตร
อำเภอเมือง-กิ่งอำเภอหนองฮี	๗๘ กิโลเมตร

สถานที่ท่องเที่ยว ในเขตอำเภอเมือง

สวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ร้อยเอ็ด เป็นสวนสาธารณะกลางเมือง อยู่หน้าศาลากลางจังหวัด เปิดเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๕ มีเนื้อที่ประมาณ ๒๕ ไร่ ตกแต่งบริเวณด้วยไม้ดอกไม้ประดับนานาพันธุ์และต้นไม้ขนาดใหญ่เพื่อความร่มรื่น จุดเด่นของสวนแห่งนี้คือที่น้ำพุบริเวณใจกลางสวนที่พุ่งฉุดในระดับสูง มีท่อน้ำพิกากลางเมือง สีขาวสวยเด่นเป็นจำเพาะเมืองร้อยเอ็ด มีอาคารอ่านหนังสือไว้สำหรับบริการประชาชน สถานที่แห่งนี้ใช้เป็นสถานที่จัดงานเทศกาล และพิธีการต่าง ๆ ของจังหวัด

บึงพลาญชัย ตั้งอยู่บริเวณกลางเมืองร้อยเอ็ด ถือเป็นสัญลักษณ์ของจังหวัด มีลักษณะเป็นเกาะอยู่กลางบึงน้ำขนาดใหญ่ มีเนื้อที่ประมาณ ๒ แสนตารางเมตร เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจตกแต่งเป็นสวนดอกไม้ขนาดใหญ่ มีพันธุ์ไม้ต่าง ๆ ร่มรื่น และในบึงน้ำมีปลาน้ำจืดต่าง ๆ หลายพันธุ์มากมาย มีเรือสำหรับให้ประชาชนได้พายเล่นในบึง นอกจากนั้นยังใช้เป็นสถานที่จัดงานเทศกาลของจังหวัด รวมทั้งจัดมหรสพต่าง ๆ ภายในบึงพลาญชัยยังมีสิ่งก่อสร้างน่าสนใจคือ

- ศาลเจ้าพ่อหลักเมือง เป็นที่เคารพบูชาของชาวร้อยเอ็ด
- พระพุทธรูปปางลีลาขนาดใหญ่ กลางสวนดอกไม้
- พานรัฐธรรมนูญ และนาฬิกาตอกไม้
- ภูพลาญชัย มีลักษณะเป็นสวนสัตว์และน้ำตกจำลอง
- สวนสุขภาพ เพื่อให้ประชาชนได้มาออกกำลังกาย
- สนามเด็กเล่น
- นกชนิดต่าง ๆ

วัดกลางมิ่งเมือง ตั้งอยู่บนเนินในเมือง เป็นวัดเก่าแก่สันนิษฐานว่าสร้างก่อนตั้งเมืองร้อยเอ็ด ส่วนอุโบสถสร้างในสมัยอยุธยาตอนปลาย ในอดีตเคยใช้เป็นสถานที่ประกอบพิธีถือน้ำพิพัฒน์สัตยา ปัจจุบันเป็นสถานที่ศึกษาปริยัติธรรม และสถานที่สอบธรรมสถาน บริเวณผนังรอบอุโบสถมีลวดลายภาพวาด แสดงถึงพุทธประวัติ สวยงาม และมีค่าทางศิลปะ

วัดสระทอง ตั้งอยู่ภายในตัวเมืองเป็นที่ประดิษฐานหลวงพ่อบุญสร้างกัจจายน์ ซึ่งเป็นพระพุทธรูปที่ชาวร้อยเอ็ดเคารพสักการะสร้างในสมัยใดไม่ปรากฏ เมื่อปี พ.ศ. ๒๓๒๕ พระยาขัติยวงษา(ท้าวธน) ซึ่งเป็นเจ้าเมืองร้อยเอ็ดคนแรกได้พบพระองค์นี้เห็นว่ามีค่าและศักดิ์สิทธิ์มาก จึงได้นำมาประดิษฐานที่วัดสระทองและยกให้เป็นพระคู่บ้านคู่เมือง ในอดีตข้าราชการทุกคนต้องมาสาบานตนต่อหน้าหลวงพ่อบุญว่า จะซื่อสัตย์ต่อบ้านเมืองเป็นประจำทุกปี

วัดบูรพาภิราม อยู่ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ทิศตะวันออกถนนผดุงพานิชย์มีพระพุทธรูปปางประทานพรที่สูงที่สุดในประเทศไทยคือ พระพุทธรูปมิ่งมงคลมหาบุณย์ สร้างด้วยคอนกรีตเสริมเหล็ก ที่ฐานพระพุทธรูปองค์นี้เป็นห้องพิพิธภัณฑสถานหลายห้อง ความสูงขององค์พระวัดจากพระบาทถึงยอดเศสูงถึง ๕๙ เมตร ๒๐ เซนติเมตร ด้านทิศตะวันออกของบริเวณวัดอยู่ติดกับคูรอบเมืองสมัยเก่าซึ่งเป็นที่สร้างศาลเจ้าพ่อมหศักดิ์นาคภาพ ซึ่งชาวเมืองร้อยเอ็ดเคารพนับถือมาก

สถานที่ท่องเที่ยว ในเขตอำเภอรวิชัยบุรี

(ทางหลวงหมายเลข ๒๓)

ปราสาท หรือปราสาทหนองกุ่ม ตำบลมะอี อำเภอรวิชัยบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด

การเดินทางจากจังหวัดร้อยเอ็ด ตามทางหลวงสาย ๒๓ หรือสายร้อยเอ็ด-ยโสธร ประมาณ ๘ กิโลเมตร มีทางแยกด้านขวามือเข้าปราสาทประมาณ ๑ กิโลเมตร เลี้ยวซ้ายอีกครั้งเข้าวัดศรีรัตนาราม ปราสาทตั้งอยู่ภายในวัด

ปราสาท เป็น กลุ่มอาคารที่มีลักษณะแบบเดียวกับอาคารที่เชื่อกันว่า คือ อโรคยศาลตามที่ปรากฏในจารึกปราสาทตาพรหมอันประกอบด้วยปราสาทประธาน บรรณาลัย กำแพงพร้อมซุ้มประตูและสระน้ำนอกกำแพง โดยทั่วไปนับว่าคงสภาพเดิมพอควร โดยเฉพาะปราสาทประธานนั้นหลังคาคงเหลือ ๓ ชั้น และมีฐานบัวยอดปราสาทอยู่ตอนบน อาคารอื่น ๆ แม้หักพังแต่ทางวัดก็ได้จัดบริเวณให้ดูร่มรื่นสะอาดตา

นอกจากนี้ภายในกำแพงด้านหน้าที่มุมทิศตะวันออกเฉียงใต้ยังพบโบราณวัตถุอีกหลายชิ้นวางเก็บรักษาไว้ได้อาคารไม้ ได้แก่ทับหลังหินทรายสลักเป็นภาพบุคคลนั่งบัลลังก์ข้างหรือวัฏ ภายในซุ้มเรือนแก้วหน้ากาล จากการสอบถามเจ้าอาวาสวัดศรีรัตนาราม กล่าวว่าทับหลังหน้าประตูมุขของปราสาทประธานเสากรอบประตู ๒ ชั้น ชั้นหนึ่งมีภาพสลักรูปฤๅษีที่โคนเสาควิลงค์ขนาดใหญ่ พร้อมฐานที่ได้จากทุ่งนาด้านนอกออกไป และชั้นส่วนบัวยอดปราสาท ซึ่งถูกตัดแปลงเป็นฐานของพระสังกัจจายน์ปูนปั้น กำหนดอายุว่าสร้างราวพุทธศตวรรษที่ ๑๘

ปราสาท ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถานของชาติ ตามประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๒ ตอนที่ ๗๕ วันที่ ๘ มี.ค. ๒๔๗๘

สถานที่ท่องเที่ยว ในเขตอำเภอเกษตรวิสัย

(ทางหลวงหมายเลข ๒๑๕, ๒๑๔)

กุลาสิงห์ ตั้งอยู่ที่บ้านกุลาสิงห์อำเภอเกษตรวิสัย

การเดินทาง จากจังหวัดร้อยเอ็ดมาตามทางหลวงสาย ๒๑๔ ผ่านอำเภอเมืองสรวง ผ่านอำเภอสุวรรณภูมิ เข้าทางสาย ๒๑๔ หรือทางไปจังหวัดสุรินทร์จนถึงบ้านกุลาสิงห์เลี้ยวขวาทางสายกุลาสิงห์ เมืองบัวซึ่งอยู่ตรงข้ามถนนหน้ากุลาสิงห์ไปตามเส้นทาง แล้วเลี้ยวซ้ายอีกครั้งเข้าบ้านดงยาง กุลาสิงห์ตั้งอยู่ด้านขวามือภายในวัดชื่อเดียวกัน

กุลาสิงห์เป็นสถาปัตยกรรมแบบเขมรอีกแห่งหนึ่ง มีขนาดค่อนข้างใหญ่ และยังอยู่ในสภาพดีพอควร ขณะนี้สำนักงานโบราณคดีและพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติที่ ๙ นครราชสีมา กรมศิลปากรได้ดำเนินการขุดแต่งและบูรณะให้เห็นภาพชัดเจนสวยงามยิ่งขึ้นเพื่อพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญอีกแห่งหนึ่งในภาคอีสานประกอบด้วยปราสาท ๓ องค์ ตั้งอยู่บนฐานศิลาแลงเดียวกันมีวิหาร หรืออาคารรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าที่เรียกว่าบรรณาลัยอยู่ทางด้านหน้าทั้งสองข้างทั้งหมดล้อมรอบด้วยกำแพงซึ่งมีซุ้มประตูทั้ง ๔ ทิศ ถัดออกไปเป็นคูน้ำเกือกม้าล้อมรอบอีกชั้นหนึ่ง

ปราสาทประธานหรืออาคารหลักที่มี ๓ องค์นั้น ตั้งเรียงอยู่บนฐานเดียวกันในแนวเหนือ-ใต้ แผนผังเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส หันหน้าไปทางทิศตะวันออก ปราสาทองค์กลางมีขนาดใหญ่กว่าอีกสององค์ที่ขนาบข้างและมีมุขยื่นทางด้านหน้าเป็นห้องยาว มีประตูทางเข้า-ออก ๓ ทาง คือด้านหน้าและด้านข้างของห้องยาวทั้งสองส่วนฐานขององค์ปราสาทก่อด้วยศิลาทรายยังคงปรากฏลวดลายสลักเป็นชั้นเป็นแนว เช่น ลายกลีบบัว และลายกนกผนังก่ออิฐที่ห้องในสุดหรือส่วนครรภคฤหะได้ค้นพบศิลาจารึกซึ่งเป็นตัวแทนของเทพสูงสุด (พระอิศวร) และความอุดมสมบูรณ์ตามลัทธิความเชื่อในศาสนาพราหมณ์ ลัทธิไศวนิกาย นอกจากนี้ยังพบทับหลังอีกหลายชิ้น ชิ้นหนึ่งสลักเป็นภาพพระอินทร์ทรงช้างเอราวัณในขุมเรือนแก้วโดยยืนอยู่เหนือกาล ซึ่งมีมียอดจับที่ท่อนพวงมาลัยอีกทีหนึ่ง และยังได้พบขุมหน้าบัน สลักเป็นภาพพระอินทร์ทรงช้างเอราวัณท่ามกลางลายกนกขดอีกด้วย ส่วนปราสาทอีกสององค์ที่ขนาบนั้น มีขนาดและลักษณะเดียวกัน ฐานก่อด้วยศิลาทราย ผนังก่ออิฐ มีประตูเพียงด้านหน้าภายในมีแท่นรูปเคารพวางอยู่

จากลวดลายของศิลปกรรม แบบแผนผังและโบราณวัตถุที่พบแสดงให้เห็นว่า กู่กาสิงห์เป็นแบบศิลปะเขมรที่เรียกว่า “แบบบาปวน” อายุราว พ.ศ. ๑๕๖๐-๑๖๓๐ เพื่อเป็นเทวสถานอุทิศถวายแด่พระอิศวรเทพเจ้าสูงสุดองค์หนึ่งในศาสนาพราหมณ์

สถานที่ท่องเที่ยว ในเขตอำเภอสว่างภูมิ

(ทางหลวงหมายเลข ๒๑๕, ๒๐๒, ๒๑๔)

กู่พระโกนา ตั้งอยู่ที่บ้านกู่ หมู่ ๒ ตำบลสระคู อำเภอสว่างภูมิ การเดินทาง จากจังหวัดร้อยเอ็ดเดินทางตามทางหลวงสาย ๒๑๕ ผ่านอำเภอมืองสว่างแล้วเข้าสาย ๒๐๒ ผ่านอำเภอสว่างภูมิ จากนั้นเข้าสาย ๒๑๔ ไปประมาณ ๑๒ กิโลเมตร ถึงกู่พระโกนา ระยะทางประมาณ ๖๐ กิโลเมตรจากตัวจังหวัด ปัจจุบันมีวัดสร้างอยู่ ในบริเวณเดียวกัน มีถนนเป็นทางแยกเข้าไปทางด้านซ้ายมือ ด้านหน้าจะเป็นสวนยาง

กู่พระโกนา ประกอบด้วย ปราสาทอิฐ ๓ องค์ บนฐานศิลาทรายเรียงจากเหนือ-ใต้ ทั้งหมดหันหน้าไปทางทิศตะวันออก มีกำแพงล้อมและขุมประตูเข้า-ออกทั้งปราสาทองค์กลางถูกดัดแปลงเมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๑ โดยการฉาบปูนทับและก่อขึ้น เป็นชั้น ๆ แต่ละชั้นมีขุมพระทั้ง ๔ ทิศ หน้าปราสาทองค์กลางชั้นล่าง สร้างเป็นวิหาร พระพุทธรูปประทับเศียรนาค ๖ เศียร ของเดิมไว้ด้านหน้า ส่วนปราสาทอีก ๒ องค์ ก็ได้รับการบูรณะจากทางวัดเช่นกัน แต่ไม่ถึงกับเปลี่ยนรูปทรงอย่างปราสาทองค์กลาง

ปราสาทองค์กลางถูกดัดแปลงเมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๑ โดยการฉาบปูนทับและก่อขึ้น เป็นชั้น ๆ แต่ละชั้นมีขุมพระทั้ง ๔ ทิศ หน้าปราสาทองค์กลางชั้นล่าง สร้างเป็นวิหาร พระพุทธรูปประทับเศียรนาค ๖ เศียร ของเดิมไว้ด้านหน้า ส่วนปราสาทอีก ๒ องค์ ก็ได้รับการบูรณะจากทางวัดเช่นกัน แต่ไม่ถึงกับเปลี่ยนรูปทรงอย่างปราสาทองค์กลาง

ปราสาทองค์ทิศเหนือ ทางวัดสร้างศาลาครอบ ภายในมีหน้าบันสลักรามายณะและประทับสลักภาพพระนารายณ์บรรทมสินธุ์อยู่ที่เดิมคือเหนือประตูทางด้านหน้า ส่วนทับหลังประตูด้านทิศตะวันตกหันออกบนพื้นเป็นรูปนารายณ์ทรงครุฑ

ปราสาทองค์ทิศใต้ยังคงมีทับหลังของเดิมเหนือประตูหลักด้านทิศเหนือเป็นภาพเทวดานั่งขึ้นเข้าในขุมเรือนแก้วเหนือหน้ากาล นอกจากนี้ทางด้านหน้ายังมีทับหลังหล่นที่พื้น เป็นภาพพระอิศวรประทับนั่งบนหลังโค และมีเสานางเรียงวางอยู่ด้วย สันนิษฐานว่า กู่พระโกนาเดิมคงจะมีสะพานนาคราชและทางเดินประทับเสานางเรียงทอดต่อจากขุมประตูหน้าไปยังสระน้ำ หรือบารายซึ่งอยู่ห่างออกไปประมาณ ๓๐๐ เมตร จากรูปแบบลักษณะทางศิลปกรรมทั้งหมดของภาพสลัก และเสารอบประตูซึ่งเป็นศิลปะขอมที่มีอายุในราว พ.ศ. ๑๕๖๐-๑๖๓๐ (แบบบาปวน) สันนิษฐานว่า กู่พระโกนาคงจะสร้างขึ้นในราวพุทธศตวรรษที่ ๑๖

สถานที่ท่องเที่ยว ในเขตอำเภอสว่างภูมิ

(ทางหลวงหมายเลข ๓๓)

บึงเกลือ (บึงเกลือ) อยู่ในเขตตำบลเมืองไพร อำเภอสว่างภูมิ ห่างจากตัวสวางภูมิไปทางทิศตะวันออกประมาณ ๑๐ กิโลเมตร เป็นแหล่งน้ำขนาดใหญ่ มีเนื้อที่ ๗,๕๐๐ ไร่ ริมบึงมีหาดทรายขาวสะอาดกว้างขวางในวันหยุดจะมีนักท่องเที่ยวมาพักผ่อนกันมาก

สถานที่ท่องเที่ยว ในเขตอำเภอโพนทอง

(ทางหลวงหมายเลข ๒๐๔๔, ๒๑๓๖)

แหลมพยอม เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ อยู่บริเวณทิศตะวันออกของบึงโพนทอง ซึ่งเป็นแหล่งน้ำกว้างใหญ่ มีเนื้อที่ประมาณ ๒๐ ไร่ อยู่ห่างจาก ที่ว่าการอำเภอโพนทองไปทางทิศตะวันออก (ถนนสายอำเภอโพนทอง-อำเภอหนองพอก) ระยะทางประมาณ ๒ กิโลเมตร

สถานที่ท่องเที่ยว ในเขตอำเภอหนองพอก

(ทางหลวงหมายเลข ๒๐๔๔, ๒๑๓๖)

วนอุทยานผาน้ำย้อย อยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของอำเภอหนองพอก เดินทางโดยรถยนต์สายร้อยเอ็ด-อำเภอโพนทอง-อำเภอหนองพอก ระยะทาง ๖๒ กิโลเมตร จากตัวเมืองร้อยเอ็ด

ผาน้ำย้อยเป็นผาน้ำขนาดใหญ่ ซึ่งมีน้ำไหลตกและซึมตลอดปี อยู่บนภูเขาเขียว บ้านโคกกลาง ตำบลโคกสว่าง มีเนื้อที่รอบ ๆ บริเวณหน้าผาน้ำที่ประมาณ ๒๐,๐๐๐ ไร่ เป็นป่าไม้เนื้อแข็งนานาชนิด นับเป็นป่าที่มีค่าและหายากอย่างยิ่ง มีสัตว์ป่าอาศัยอยู่หลายชนิด เช่นหมูป่า เก้ง กวาง ไก่ป่า ฯลฯ

บนเขาภูพานี้มีวัดอยู่วัดหนึ่ง สร้างในพื้นที่ ๒,๕๐๐ ไร่ ตามไหล่เขา มีศาลาการเปรียญที่ใหญ่โตมาก มีขนาดกว้าง ๕๐ เมตร ยาว ๘๐ เมตร วัดนี้มีชื่อว่า "วัดผาน้ำทิพย์เทพประสิทธิ์วนาราม" โดยมีพระอาจารย์ศรี มหาวโร ซึ่งเป็นศิษย์ของพระอาจารย์มั่น ภูริทัตโต เป็นผู้ดำเนินการก่อสร้างนอกจากนี้ยังมีการก่อสร้าง "พระมหาเจดีย์ชัยมงคล" เป็นพระเจดีย์ที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย มีความกว้าง ๑๐๑ เมตร สูง ๑๐๑ เมตร ในเนื้อที่ ๑๓๑ ไร่

สวนพฤกษศาสตร์วรรณคดี เป็นโครงการสวนพฤกษศาสตร์ในวรรณคดี ประจำภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตั้งอยู่ในบริเวณป่าสงวนแห่งชาติดงมะรัง ตำบลผาน้ำย้อย อำเภอหนองพอก ห่างจากตัวจังหวัดประมาณ

๘๕ กิโลเมตร มีเนื้อที่ประมาณ ๑,๐๐๐ ไร่ เป็นเนื้อที่สำหรับปลูกต้นไม้ แบ่งตามวรรณคดี เช่น เรื่องพระเวสสันดร ลิลิตพระลอ ลิลิตตะเบงพ่าย ลานพทุษประวัติ ฯลฯ นอกจากนี้ยังมีสมุนไพรแยกตามสรรพคุณ บริเวณสวนมีสภาพภูมิประเทศสวยงาม

ทุ่งกุลาร้องไห้ เป็นทุ่งกว้างใหญ่ของภาคอีสาน มีพื้นที่กว้างประมาณ ๒ ล้านไร่ มีอาณาเขตรอบคลุมถึง ๕ จังหวัด คือ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดมหาสารคาม จังหวัดบุรีรัมย์ และจังหวัดยโสธร สาเหตุที่ทุ่งกว้างแห่งนี้ได้ชื่อว่าทุ่งกุลาร้องไห้นั้น ก็ด้วยมีเรื่องเล่ากันว่าพวกกุลาวซึ่งเป็นพวกที่เดินทางค้าขายระหว่างเมืองต่าง ๆ ใน สมัยโบราณ ได้ชื่อว่าเป็นนักต่อสู้ คือ มีความเข้มแข็ง อดทนเป็นเยี่ยม แต่เมื่อพวกกุลาวเดินทางมาถึงทุ่งนี้ ได้รับความทุกข์ยากเป็นอันมากจนถึงกับร้องไห้เพราะตลอดทุ่งนี้ไม่มีน้ำหรือต้นไม้ใหญ่เลย ดุจดั่งแผ่นดินก็แห้งแตกเป็นรãnh

ปัจจุบันท้องทุ่งอันกว้างใหญ่นี้ ได้รับการพัฒนาจากส่วนราชการ และหน่วยงานต่าง ๆ บางแห่งก็ทำการเกษตรกรรม บางแห่งก็ใช้เป็นทุ่งเลี้ยงสัตว์ ซึ่งนับแต่จะมีความอุดมสมบูรณ์ขึ้นเรื่อย ๆ ศูนย์พัฒนาทุ่งกุลาร้องไห้ห่างจากที่ว่าการอำเภอสว่างภูมิ ๖ กิโลเมตร เลี้ยวพระโกนาไปเล็กน้อย

งานประเพณี

ประเพณีกินข้าวปั้นบุญพระเวศ เริ่มจัดขึ้นเมื่อปี ๒๕๓๔ และจะจัดให้มีขึ้นในวันเสาร์-อาทิตย์แรกของเดือนมีนาคม ของทุกปี ณ บริเวณสวนสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ มีการแห่ขบวนพระเวศ ๑๓ ขบวนตามกัณฑ์เทศน์มหาชาติจากอำเภอและหน่วยงานต่าง ๆ การฟ้อนเทศน์มหาชาติ ๑๓ กัณฑ์ เทศกาลกินข้าวปั้น (ขนมจีน) ซึ่งจังหวัดได้จัดไว้บริการแก่ผู้ร่วมงานทุกคน

ประเพณีแห่เทียนพรรษา จัดขึ้นในวันอาสาฬหบูชาของทุกปี ณ บริเวณสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ โดยขบวนแห่ต้นเทียนแต่ละวัด ซึ่งได้รับการตกแต่งอย่างสวยงามด้วยดอกไม้สีสวยสด และสวยงามจะเคลื่อน

ชบวนจากคัมต่าง ๆ ผ่านตลาดไปยังบริเวณหน้าศาลาจัตุรมุข ในบริเวณสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ เพื่อร่วมประกวดต้นเทียนและชบวนแห่ต้นเทียน

ประเพณีบุญบั้งไฟ จัดตามอำเภอต่าง ๆ ภายในจังหวัด ช่วงเดือนหกถึงเดือนเจ็ด มีชบวนแห่บั้งไฟ ซึ่งจัดอย่างสวยงาม แสดงถึงประเพณีและวัฒนธรรมพื้นบ้าน โดยเฉพาะที่อำเภอนมโหรี และอำเภอสว่างภูมิ มีชบวนแห่ที่จัดอย่างยิ่งใหญ่ไม่แพ้ระดับจังหวัด ประชาชนภายในจังหวัดและจังหวัดใกล้เคียงได้เดินทางมาชมเป็นจำนวนมาก

สถานที่พัก

(รหัสทางไกล ๐๔๓)

ร้อยเอ็ดธานี ๗๘ ถนนเพลินจิต โทร. ๕๒๐๓๗๗-๕๐๐ โทรสาร ๕๒๐๕๐๑

จำนวน ๑๘๒ ห้อง ราคา ๑,๖๐๐-๘,๒๐๐ บาท

ไหมไทย ๕๕ ถนนหายโศรก โทร. ๕๑๑๑๓๖, ๕๑๑๑๓๗

จำนวน ๑๑๒ ห้อง ราคา ๔๙๖-๑,๘๐๐ บาท ถือบัตรหอการค้า ลด ๒๐%

เพชรรัตน์ ๖๐-๘๐ ถนนหายโศรก โทร. ๕๑๑๕๓๗ โทรสาร ๕๑๑๐๗๗

จำนวน ๒๖๐ ห้อง ราคา ๓๕๓-๗๖๐ บาท

บรรจง ๕๕-๑๐๑ ถนนสุริยเดชบำรุง โทร. ๕๑๑๒๓๕, ๕๑๑๑๕๗

จำนวน ๓๑ ห้อง ราคา ๘๐ บาท

สายทิพย์ ๑๓๓ ถนนสุริยเดชบำรุง โทร. ๕๑๔๖๒๘, ๕๑๑๗๕๒

จำนวน ๖๖ ห้อง ราคา ๒๖๐-๓๘๐ บาท

แคนคำ ๕๒-๒๒ ถนนรัฐกิจโคสคลา โทร. ๕๑๑๕๐๘, ๕๑๔๐๓๖

จำนวน ๓๑ ห้อง ราคา ๑๖๐-๓๒๒ บาท

แพรทอง ๔๕-๔๗ ถนนเพลินจิต โทร. ๕๑๑๑๓๗

จำนวน ๖๐ ห้อง ราคา ๑๑๑-๒๐๐ บาท

บังกลา ๕๕ เลขที่ ๑๐๓-๑๐๔ ถนนสุนทรเทพ โทร. ๕๑๑๐๓๕, ๕๑๓๔๖๖

จำนวน ๓๒ ห้อง ราคา ๑๕๐-๓๐๐ บาท

บัวทอง ๕๐-๔๖ ถนนรัฐกิจโคสคลา โทร. ๕๑๑๑๔๒

จำนวน ๓๖ ห้อง ราคา ๘๐-๒๐๐ บาท

ปทุมรัตน์ ๓๔/๘ ถนนเทวภิบาล โทร. ๕๑๑๔๗๑

จำนวน ๑๐ ห้อง ราคา ๒๐๐ บาท

ร้านอาหาร

ไหมไทย คอฟฟี่ชอฟ โรงแรมไหมไทย โทร. ๕๑๑๐๓๘

เพชรรัตน์ คอฟฟี่ชอฟ โรงแรมเพชรรัตน์ โทร. ๕๑๑๓๔๑, ๕๑๔๐๕๘

เรือนแก้ว คอฟฟี่ชอฟ โรงแรมร้อยเอ็ดธานี โทร. ๕๒๐๓๗๗

มารินทร์ ถนนมิโยคชัย โทร. ๕๑๒๗๘๘

หมูเฮา ๕๒/๑๔ ถนนรณชัยชาญยุทธ โทร. ๕๑๒๒๓๗

ตะโกรายลาบเปิด ๓๐/๒ ถนนสุขเกษม โทร. ๕๑๑๑๐๗

รจนา ๔๘/๘ ถนนประชาธรรมรักษ์ โทร. ๕๑๑๑๑๑

แอล เอ อาหารไทย จีน ฝรั่งเศส ถนนสุนทรเทพ โทร. ๕๑๕๐๔๑

บึงหลวง ถนนปัทมานนท์ โทร. ๕๑๒๓๖๒

โกเหลียง ถนนเทวภิบาล (รอบบึงพลาญชัย)

ไฟเขียว (ก๊วยเตี๋ยวดิตแอร์) ถนนสุนทรเทพ (รอบบึงพลาญชัย)

ส้มตำสองพี่น้อง ถนนรณชัยชาญยุทธ

ศรีโอชา ถนนราชบุรีอุทิศ (กาแฟ อาหารเช้า)

สหภาพ ถนนราชบุรีอุทิศ (กาแฟ อาหารเช้า)

คุณแก้ว ถนนเปรมประชาธรรมรักษ์(กาแฟ ไอศกรีม ฯลฯ)

สวนอาหารราตรี ๓๕ ถนนรอบเมือง โทร. ๕๑๑๕๒๑

ครัวทอง ถนนราชดำเนิน (ทางไปวชิรพยาบาล)

สินค้าของที่ระลึก

จังหวัดร้อยเอ็ด มีแหล่งที่ผลิตผลิตภัณฑ์พื้นเมืองหลายประเภท อาทิ ผ้าไหมที่บ้านทวายหลิม อำเภอกันทรวิชัย มีผ้าไหมหลายชนิดมากมาย ทั้งสีล้วน ลวดลายและความประณีต ร้อยเอ็ดได้ชื่อว่า เป็นแหล่งผลิตผ้าไหมชั้นเยี่ยม ได้รับรางวัลในการประกวดผ้าไหมหลายครั้ง แคน ที่บ้านสีแก้ว อำเภอเมืองร้อยเอ็ด เป็นแคนที่มีชื่อเสียงของประเทศไทย นอกจากนั้นยังมีการทำพืมหาสำหรับทอผ้าที่บ้านเชียง อำเภอกันทรวิชัย สามารถทำรายได้ให้แก่ราษฎรในหมู่บ้านเป็นอย่างมาก สำหรับร้านจำหน่ายผลิตภัณฑ์และของที่ระลึกได้แก่

ศูนย์จำหน่ายผลิตภัณฑ์พื้นเมือง หลังศาลากลางจังหวัดร้อยเอ็ด โทร. ๕๑๑๒๖๐ สถานที่รวบรวมและจำหน่ายผลิตภัณฑ์จากฝีมือของชาวบ้านในจังหวัด เช่น ผ้าไหม ผ้าทอพื้นเมือง หมอนลายขิด เครื่องจักสาน เครื่องใช้พื้นเมือง ฯลฯ

ศูนย์ผ้าไหมและหัตถกรรม ๔๒ หมู่ ๑๕ ต.เหนือเมือง อ.เมืองจ.ร้อยเอ็ด โทร. ๕๑๔๐๔๗ จำหน่าย ผ้าไหมมัดหมี่ ผ้าพื้นเมือง เสื้อไหม बुดไหมสำเร็จรูป และผลิตภัณฑ์หัตถกรรมพื้นเมือง

ร้านยวนจิต ๕๑/๑ ถนนแจ้งสนิท (ตรงข้ามสถานีทดลองไหมร้อยเอ็ด) จำหน่าย ผลิตภัณฑ์พื้นเมือง ผ้าไหม ผ้าทอพื้นเมือง หมอนลายขิด ฯลฯ โทร. ๕๑๒๐๗๗

ร้านจันทน์ ๒๘๓-๕ ถนนผดุงพานิช โทร. ๕๑๑๖๔๕ จำหน่าย ผ้าไหม ผลิตภัณฑ์จากไหม ของที่ระลึก ฯลฯ

จันทร์เพ็ญ (หัตถกรรมไหม) ถนนสุริยเดชบำรุง จำหน่าย ผ้าไหม ผลิตภัณฑ์จากไหม ดอกไม้ไหม ฯลฯ

ร้านดินวัฒน์ ถนนสุนทรเทพ จำหน่าย ผ้าไหม ฯลฯ

ร้านแม่บัวทอง ถนนผดุงพานิช จำหน่าย ผ้าไหม ผ้าพื้นเมือง

ร้านเสริมพันธ์ ถนนผดุงพานิช จำหน่ายผลิตภัณฑ์พื้นเมือง ผ้าทอพื้นเมือง หมอนขาน หมอนขิด

ร้านนกน้อย ๖๓-๕ ถนนราชบุรีอุทิศ โทร. ๕๑๑๑๕๕ จำหน่าย หมอน หมวย หมูเส้น หมูหยอง

ร้านร้อยเอ็ดไหมไทย ๓๘-๓๘/๑ ถนนสันติสุข โทร. ๕๒๐๑๘๕ จำหน่าย ผลิตภัณฑ์ผ้าพื้นเมืองทุกชนิด

ตัวอย่างกำหนดการเดินทางท่องเที่ยวในจังหวัดร้อยเอ็ด

แบบครึ่งวัน ร้อยเอ็ด-ธวัชบุรี

- ๐๘.๐๐ น. ออกเดินทางจากอำเภอเมืองร้อยเอ็ด
- ๐๘.๑๐ น. แวะชมบึงพลาญชัย สถานที่พักผ่อนหย่อนใจกลางเมืองร้อยเอ็ด
- ๐๘.๔๕ น. ออกเดินทางไปนมัสการพระพุทธรัตนมงคลหามุนี พระพุทธรูปปางประทานพรที่สูงที่สุดในประเทศไทย
- ๐๙.๓๐ น. เดินทางไปชมปราสาทกู อ.ธวัชบุรี เป็นกลุ่มอาคารสมัยขอมโบราณที่เรียกว่าอโรคยศาล
- ๑๐.๓๐ น. เยี่ยมชมและเลือกซื้อผลิตภัณฑ์พื้นเมืองที่มีชื่อเสียงของจังหวัดร้อยเอ็ดที่บ้านห้วยหลิม อ.ธวัชบุรี
- ๑๑.๓๐ น. เดินทางกลับจังหวัดร้อยเอ็ด
- ๑๒.๐๐ น. ถึงจังหวัดร้อยเอ็ด ด้วยความสวัสดิภาพ

แบบ ๑ วัน ร้อยเอ็ด-สุวรรณภูมิ-เกษตรวิสัย-ธวัชบุรี

- ๐๘.๐๐ น. ออกเดินทางจากอำเภอเมือง ไปภูพระโกนา เขตอำเภอสวรรภูมิ
- ๐๙.๑๕ น. ถึงภูพระโกนา โบราณสถานศิลปะขอม แบบปาวน สมัยพุทธศตวรรษที่ ๑๖
- ๑๐.๑๕ น. ออกเดินทางไปภูกาสิงห์ เขตอำเภอกเกษตรวิสัย
- ๑๐.๔๕ น. ถึงภูกาสิงห์ สถาปัตยกรรมศิลปะขอม ที่มีขนาดใหญ่ที่สุดของจังหวัดร้อยเอ็ด มีอายุราว พ.ศ. ๑๕๖๐-๑๖๓๐
- ๑๒.๐๐ น. รับประทานอาหารเที่ยง
- ๑๓.๐๐ น. ย้อนเส้นทางเดิมกลับมายังตัวเมือง เพื่อแวะชมบึงพลาญชัย บึงขนาดใหญ่สถานที่พักผ่อนของชาวจังหวัดร้อยเอ็ด

- ๑๔.๓๐ น. แวะนมัสการ พระพุทธรัตนมงคลหามุนี พระพุทธรูปปางประทานพรที่สูงที่สุดในประเทศไทย
- ๑๕.๐๐ น. เดินทางไปชมปราสาทกู อ.ธวัชบุรี เป็นกลุ่มอาคารสมัยขอมโบราณที่เรียกว่า อโรคยศาล
- ๑๖.๐๐ น. เยี่ยมชมและเลือกซื้อผลิตภัณฑ์พื้นเมืองที่มีชื่อเสียงของจังหวัดร้อยเอ็ดที่บ้านห้วยหลิม อ.ธวัชบุรี
- ๑๗.๐๐ น. เดินทางกลับจังหวัดร้อยเอ็ด
- ๑๗.๓๐ น. ถึงจังหวัดร้อยเอ็ด ด้วยความสวัสดิภาพ

แบบ ๑ วัน ร้อยเอ็ด-โพนทอง-หนองพอก

- ๐๘.๓๐ น. ออกเดินทางไปชมบึงพลาญชัย สถานที่พักผ่อนหย่อนใจกลางเมืองของชาวจังหวัดร้อยเอ็ด
- ๐๙.๐๐ น. แวะนมัสการพระพุทธรัตนมงคลหามุนี พระพุทธรูปปางประทานพรที่สูงที่สุดในประเทศไทย
- ๐๙.๔๕ น. ออกเดินทางไปชมแหลมพะยอม บึงน้ำขนาดใหญ่ที่ใช้เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจของชาวโพนทอง และอำเภอใกล้เคียง
- ๑๒.๐๐ น. แวะรับประทานอาหารเที่ยง
- ๑๓.๐๐ น. แวะนมัสการหลวงปู่ศรี มหาวีโร พระอาจารย์ชื่อดัง ศิษย์ของพระอาจารย์มั่น ภูริทัตโต ที่วัดผาน้ำทิพย์เทพประสิทธิ์วราราม
- ๑๔.๓๐ น. เดินทางไปชมพระมหาเจดีย์ชัยมงคล ผาผาน้ำน้อย สวนพฤกษศาสตร์วรรณคดีบนยอดเขาในบริเวณวนอุทยานผาผาน้ำน้อย
- ๑๖.๐๐ น. เดินทางกลับจังหวัดร้อยเอ็ด
- ๑๗.๓๐ น. ถึงจังหวัดร้อยเอ็ด ด้วยความสวัสดิภาพ

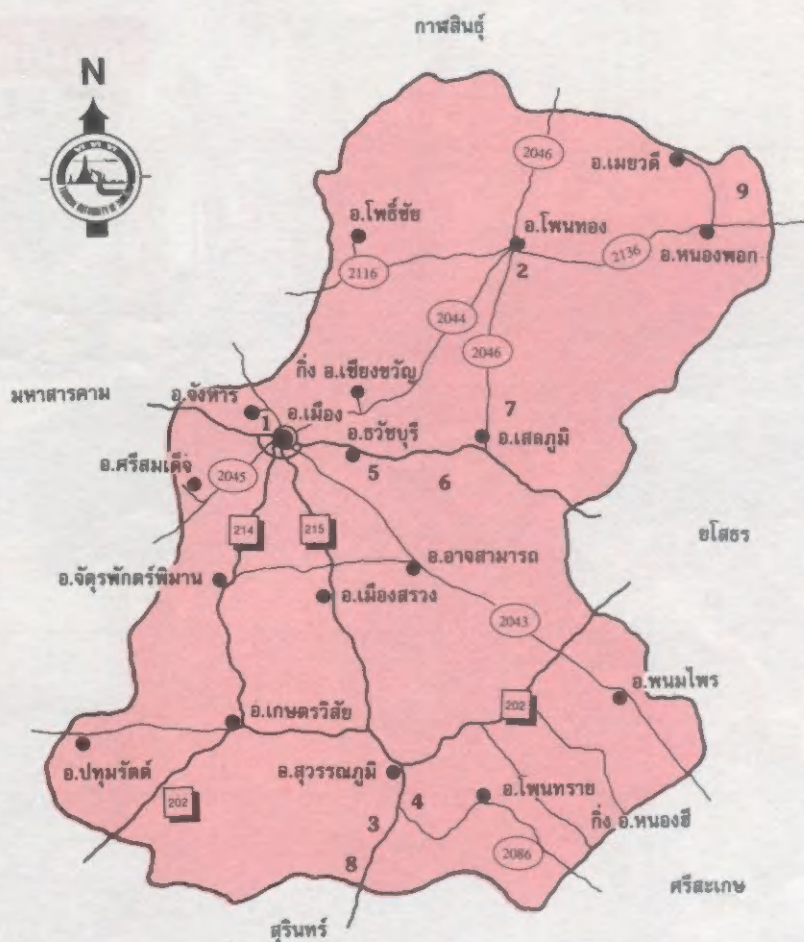
“โรงแรมร้อยเอ็ดธานี ศักดิ์ศรีของชาวร้อยเอ็ด”

โรงแรมร้อยเอ็ดธานี
ROI-ET THANI HOTEL

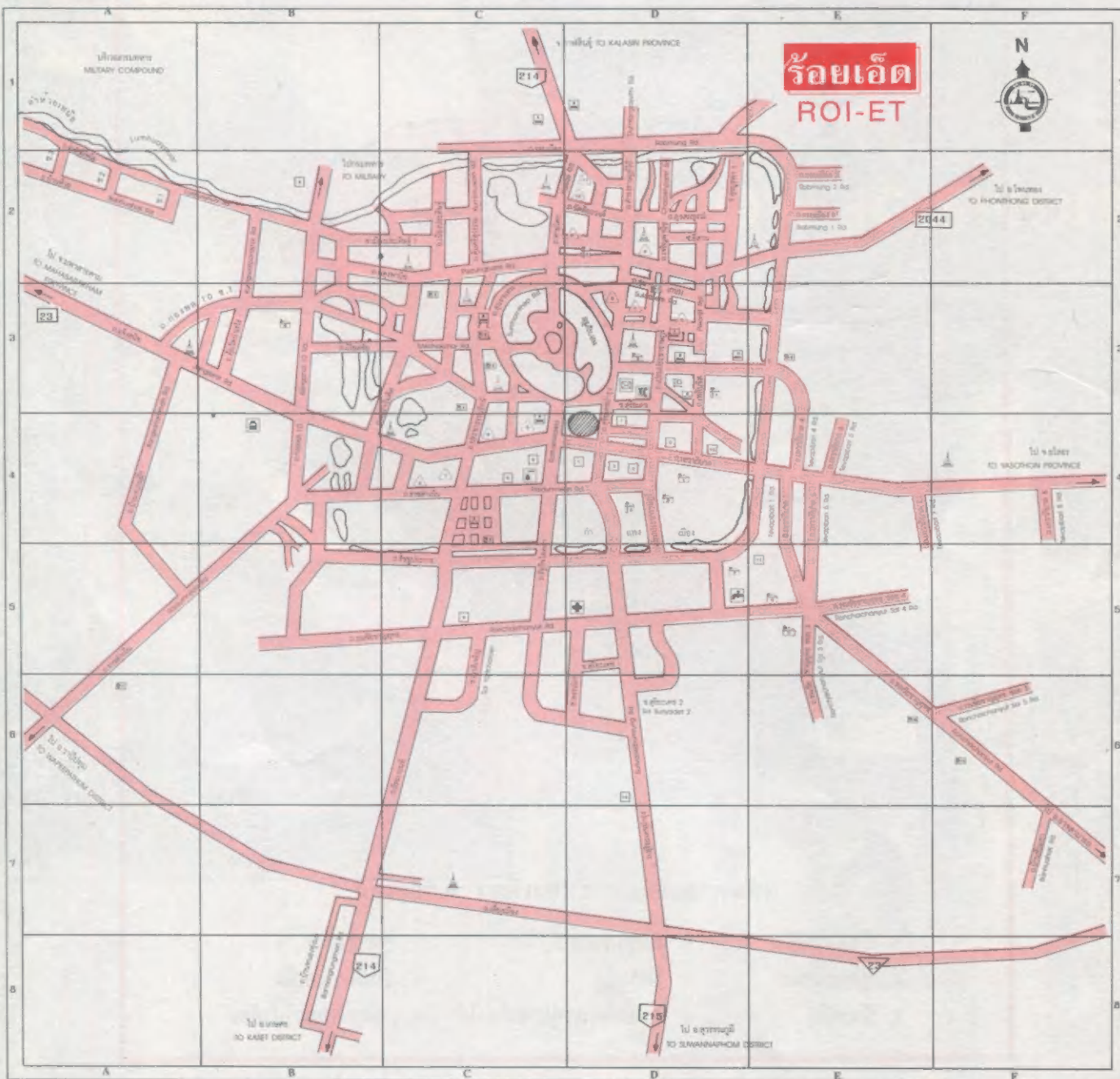
๗๘ ถนนเพลินจิต อ.เมือง จ.ร้อยเอ็ด ๔๕๐๐๐
โทร. (๐๔๓) ๕๒๐๓๘๗-๔๐๐ โทรสาร (๐๔๓) ๕๒๐๔๐๑
ศูนย์สำรองห้องพักกรุงเทพฯ
โทร. (๐๒) ๒๓๘๔๗๙๐-๕ โทรสาร (๐๒) ๒๓๘๔๗๙๗
ต่างจังหวัดติดต่อสายด่วนไม่เสียค่าบริการ
โทร. ๐๘๘-๒-๒๓๘๙๙

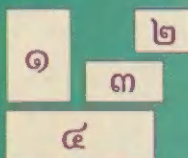

เส้นทางและแหล่งท่องเที่ยว จ.ร้อยเอ็ด

1. บึงพลาญชัย	2. แหลมพยอม	3. กู่กาสิงห์
4. กู่พระโกนา	5. ปรางค์กู่	6. บ้านหวายหลิม
7. บึงเกลือ	8. ศูนย์พัฒนาทุ่งกุลาร้องไห้	9. วนอุทยานผาน้ำย้อย

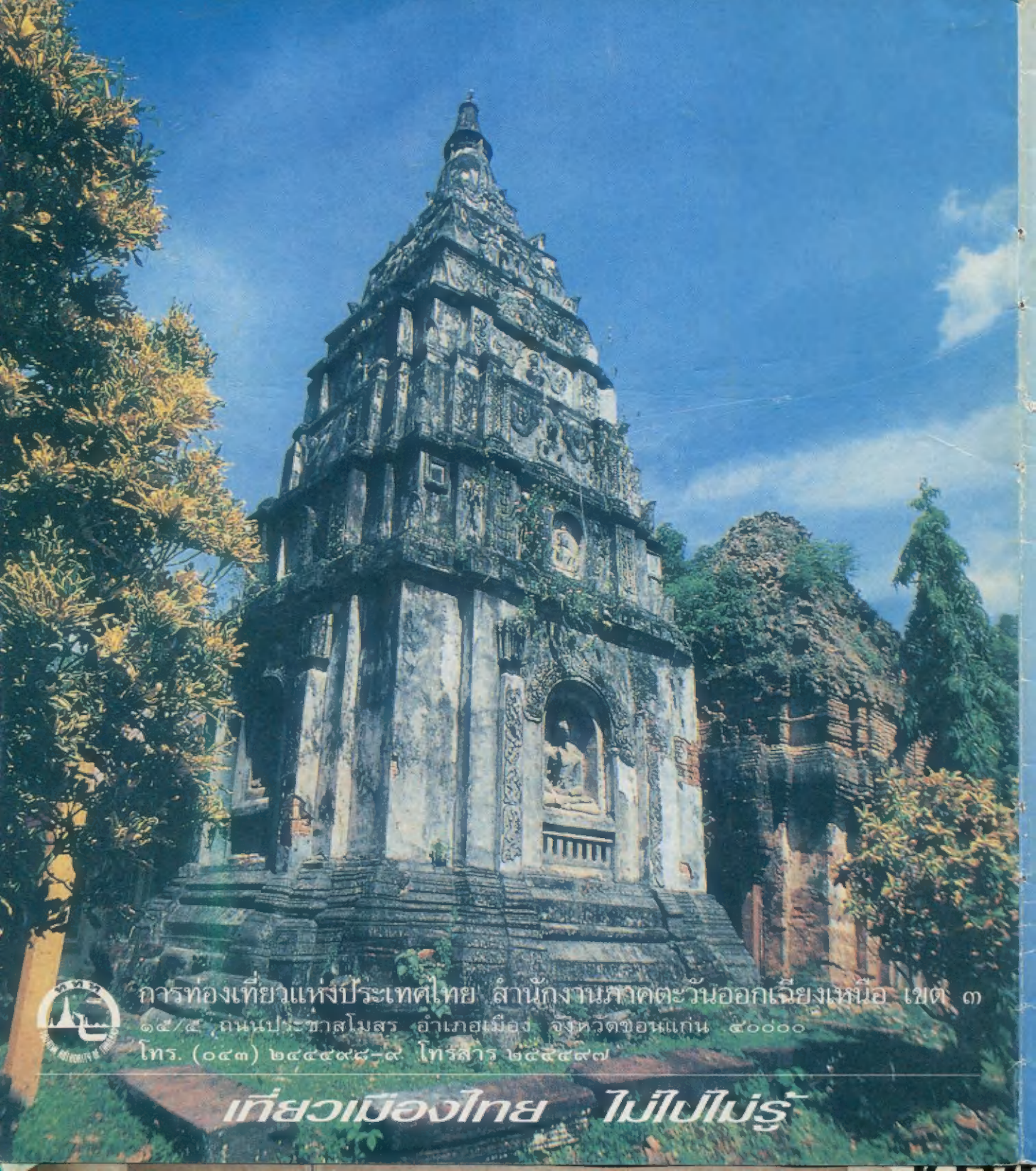

- ๑ พระพุทธรูปรัตนมณฑลตามุณีเป็นพระพุทธรูปปางประทับยืน ที่สูงที่สุดในประเทศไทย
  - ๒ ดอกคริสต์มาสสวยสดบริเวณป่าวรรณคดี ในเขตรวนอุทยานผาน้ำย้อย
  - ๓ ข้าวหอมมะลิ เหลืองอร่าม บนท้องทุ่งกุลาร้องไห้ อันกว้างใหญ่
  - ๔ ปรางค์กู่ สถาปัตยกรรม อำเภอยะบوري
- ปกหลัง : ถูพระโกนา อำเภอสวรรคภูมิ

การทองเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เขต ๓
๑๕/๕ ถนนประชาสโมสร อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ๕๐๐๐๐
โทร. (๐๔๓) ๒๕๕๕๕๘-๙ โทรสาร ๒๕๕๕๕๗

เที่ยวเมืองไทย ไม่ไปไม่รู้